

V1998-116 17.12.98

Konkurranseloven § 3-9, dispensasjon fra § 3-1 første ledd for samarbeid om priser på tømmertransport

Sammendrag:

Seks transportører i Østfold er gitt dispensasjon fra forbudet mot prissamarbeid i konkurranseloven. Transportørene kan opptre samlet i forhandlinger med oppdragsgivere om priser på transport av tømmer.

Konkurransetilsynet viser til telefonsamtale den 14. desember 1998 mellom Dem og tilsynet. Tilsynet viser også til Deres brev av 29. oktober 1998 hvor De på vegne av 6 tømmertransportører i Østfold søker om dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 slik at transportørene kan opptre samlet i forhandlinger med oppdragsgivere om priser og utføring av oppdrag som gjelder tømmertransport.

Forholdet til konkurranseloven

Ifølge konkurranseloven § 3-1 første ledd er det forbudt for to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsette eller søke å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt.

De tømmertransportørene som dispensasjonssøknaden gjelder for er alle selvstendig næringsdrivende, og følgelig ervervsdrivende i konkurranselovens forstand. Ettersom transportørene inngir felles pristilbud til sine kunder, rammes virksomheten av forbudet i konkurranseloven § 3-1 første ledd.

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 gi dispensasjon fra lovens forbudsbestemmelser dersom en eller flere av de følgende betingelser er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurdering og vedtak

Konkurransetilsynet har avgrenset det relevante produktmarked i saken til å være transport av tømmer/trevirke, og det relevante geografiske markedet til å være Østfold og nærliggende områder i Akershus og Sverige. De samarbeidende tømmertransportørene disponerer i alt 7 tømmerbiler, og har samlet en årlig omsetning på ca 10 mill NOK. Omsetningen tilsvarer en andel på mellom 10 og 20 prosent av omsetningen i markedet. Transportørenes oppdragsgivere er i hovedsak ANS Østfoldtømmer, Nedre Glommen Skogeierforening, Norsk Skog Supply AS, Løvenskiold-Vækerø AS og Borregaard Fabrikker AS.

Konkurransetilsynet antar at tømmertransportørene hver for seg er for små til å påta seg større oppdrag fra ovennevnte oppdragsgivere. Dette fordi de enkeltvis ikke kan tilfredsstille kravene som

oppdragsgiverne stiller til fleksibilitet og kapasitet. Ved å opptre samlet kan transportørene utføre tømmertransporten på en mer effektiv måte, f.eks ved at kapasiteten på tømmerbilene kan utnyttes bedre, ved at man tidsmessig kan rekke flere leveringer på samme dag eller at man ved større leveringer kan la flere biler kjøre parallelt.

Etter tilsynets oppfatning vil samarbeidet mellom transportørene føre til at disse blir et bedre alternativ, og derved en sterkere konkurrent til Akershus Østfold Virketransport (AØV) og Virketransport Øst (VTØ), som er to større sentraler som tilbyr tømmertransport i samme geografiske område. I tillegg til å konkurrere med de to nevnte sentraler, møter samarbeidspartnerne også konkurranse fra enkelte mindre norske transportører samt svenske tømmertransportører.

Konkurransetilsynet har i sin vurdering lagt vekt på at prissamarbeidet kan føre til forsterket konkurranse mellom tømmertransportørene i det relevante markedet. Dette fordi transportørene ved å samarbeide kan konkurrere på mer like vilkår med større sentraler og andre tømmertransportører som tilbyr tjenester i samme marked. Videre vil også muligheten for at dominerende aktører skal kunne utøve markedsrett gjennom sin prisfastsetting reduseres når antall aktører øker. Tilsynet legger videre til grunn at samarbeidspartnerenes markedsandel ikke er tilstrekkelig til at transportørene selv kan utøve markedsrett.

På bakgrunn av ovenstående har konkurransetilsynet truffet følgende vedtak med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 bokstav a:

Det gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at transportørene kan samarbeide om priser på transport av tømmer.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder til 17. desember 2003.

Dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom forutsetningen for vedtaket ikke lenger er til stede, jf konkurranseloven § 3-9 tredje ledd. Dersom det er behov for dispensasjon utover utløpsdato, bes De søke om dette i god tid før vedtaket utløper.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. Det vises for øvrig til vedlagte skjema om klageadgang.

[til toppen](#)